

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Strasser-Józsa-Vető Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Strasser Tibor ügyvéd) által képviselt felperesnek a Wéber Judit Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Wéber Judit ügyvéd) által képviselt alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 33.P.21.306/2008. számon megindult és Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.276/2008/7.számú jogerős ítéletével befejezett ügyében az alperes által 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.000 (Tizenkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 36.000 (Harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet - részben helyt adva a keresetnek - megállapította, hogy az alperes a 2008. február 21-én sugárzott TV Híradóban a felperest ábrázoló felvétel jogosulatlan nyilvánosságra hozatalával megsértette a felperes képmáshoz fűződő személyiségi jogát, és az alperest a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 forintot és ennek 2008. február 21-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 24.000 forint első- és másodfokú perköltséget, valamint

az államnak külön felhívásra 36.000 forint kereseti, fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 18.000 forint kereseti és fellebbezési illetéket.

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a büntetés-végrehajtási intézet alkalmazásában álló felperes a 2008. február 21-i büntető tárgyaláson a vádlott egyik beosztott kísérője volt. Az .. televíziós csatorna az este hét órakor kezdődő híradóban bemutatta a tárgyalásról készült felvételt, amelyen a felperes kitakarás nélkül szerepelt. A tárgyalásról szóló tudósítást követően a felperest nyilvános szórakozóhelyen, a kollégái jelenlétében atrocitás érte, melynek során idegen személyek a szakmája miatt verbálisan inzultálták.

A jogerős ítélet indokolása szerint a Ptk. 80. § (1) és (2) bekezdés alapján a fényképfelvétel nyilvánosságra hozatalához, amennyiben az nem nyilvános közszereplés alkalmával készül, az érintett hozzájárulása szükséges. A perben nem volt vitás, hogy az alperes a képmás nyilvánosságra hozatalához a felperestől hozzájárulással nem rendelkezett. Az alperes téves álláspontjával szemben a felvételtől egyértelműen megállapítható volt az is, hogy annak alapján a felperest felismerhették, személyét azonosíthatták és kitűnt büntetés-végrehajtási munkája is. Miután nem tömegfelvételtől van szó és a felperes tevékenységének ellátása során nem minősül közszereplőnek, a felperes képmásának nyilvánosságra hozatalához való hozzájárulása hiányában az alperes megsértette a felperes Ptk. 80. § (1) és (2) bekezdésben védett képmás nyilvánosságra hozatalához fűződő személyiségi jogát. Ezért a jogerős ítélet a jogsértést a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pont alapján megállapította és a b) pont alapján alkalmazta az objektív szankciót. A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pont alkalmazásával a Ptk. 339. § (1) bekezdés és 355. § (1) és (4) bekezdés alapján előterjesztett nem vagyoni kárigényt részben alaposnak találva kifejtette, hogy külön bizonyítás nélkül, köztudomású tényként is elfogadható, hogy az alperes által a televízió nyilvánossága előtt bemutatott fényképfelvétel, amelyen a felperes személye beazonosítható, alkalmas a hátrány okozására. Ezen túlmenően a felperes személyes előadása és a tanúk egyértelműen is megerősítették, hogy a tárgyalásról készült felvétel nyilvánosságra hozatala következtében a felperest a foglalkozása miatt érték inzultusok, így a felperes a bekövetkezett hátrányt igazolta is. Ezért a másodfokú bíróság - az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva - az alperest a mérlegeléssel 200.000 forintban megállapított nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és a kereset teljes elutasítása érdekében.

Felülvizsgálati álláspontja szerint tévesen jutottak az eljáró bíróságok arra a következtetésre, hogy a felperes képmáshoz fűződő személyiségi jogát megsértette. A képmás nyilvánosságra hozatalához ugyanis a hozzájárulás ráutaló magatartással is kinyilvánítható. Az adott esetben a nyilvános tárgyaláson a tanács elnöke engedélyezte a felvétel készítését, ezért alappal vélelmezte, hogy az engedély a tárgyaláson jelenlévők engedélyét is magában foglalta. A felperes számára pedig nyilvánvaló volt, hogy a tárgyalásról felvétel készül, és miután nem jelezte, hogy a felvétel készítéséhez nem járul hozzá, okkal tartotta megadottnak a felvétel felhasználásához a hozzájárulását. Ezen túlmenően nem is volt szükség a felperes hozzájárulására, mert a róla készült felvételek nem alkalmasak arra, hogy olyan személyek, akik őt sosem látták, azonosítani tudják. A nem vagyoni kártérítési igény pedig a felperest ért inzultus és a televízió műsor közötti okozati összefüggés hiányában alaptalan.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (1) bekezdés alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül. A jogerős ítéletnek a megítélt kártérítés összegét meghaladó keresetet elutasító rendelkezése felülvizsgálattal nem volt támadott.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 75. § (1) bekezdés szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak. A (3) bekezdés szerint a személyhez fűződő jogokat nem sérti az a magatartás, amelyhez a jogosult hozzájárult, feltéve, hogy a hozzájárulás megadása társadalmi érdeket nem sért vagy veszélyeztet.

A Ptk. 80. § (1) bekezdés kimondja: a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával kapcsolatos bármiféle visszaélés. A (2) bekezdés értelmében képmás nyilvánosságra hozatalához - a nyilvános közszereplés kivételével - az érintett személy hozzájárulása szükséges. A hozzájárulás meglétét a Pp. 164. § (1) bekezdés szerint annak kell bizonyítani, aki a más képmását nyilvánosságra hozta.

E rendelkezések értelmében az érintett személy hozzájárulása a képmás nyilvánosságra hozatalához szükséges. A jogszabály által megkívánt hozzájárulás nincs alakai szabályokhoz kötve, az szóban vagy ráutaló magatartással is történhet. A képmás nyilvánosságra hozatalához adott hozzájárulást azonban a Ptk. 207. § (4) bekezdésben foglalt nyilatkozási elvnek megfelelően nem lehet

kiterjesztően értelmezni. A személyhez fűződő jogok megsértését kizáró hozzájárulásnak egyértelműnek és kifejezettnek kell lennie, azt a jogosult terhére kiterjesztően értelmezni nem lehet (BH 2002/7., BH 2004/234.).

Tévesen állította az alperes, hogy a büntető tárgyaláson a tanács elnöke által adott engedéllyel, illetve a felperes tiltakozásának hiányában a felvétel készítéséhez a jogsértést kizáró hozzájárulást alappal tekinthette megadottnak. A fent kifejtettek értelmében a jogszabály által megkívánt hozzájárulásnak ugyanis nem csak a felvétel készítésére, hanem a felvételen szereplő személy képmásának nyilvánosságra hozatalára is vonatkoznia kell. Ezért a tanács elnökének a tárgyalásról a felvétel készítésére vonatkozó engedélye a jogsértés megítélése szempontjából irreleváns. Ezen túlmenően, csupán utal arra a Legfelsőbb Bíróság, hogy a téves felülvizsgálati állásponttal szemben a bírósági tárgyaláson a tanács elnökének a képfelvétel készítésére vonatkozó engedélye a felperes hozzájárulását egyébként sem foglalhatta magában. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 74/B. § (1) bekezdés értelmében ugyanis a bírósági tárgyalásról hang- vagy képfelvételt a tanács elnöke engedélyével, a bírósági tárgyaláson jelenlévő személyről - a bíróság tagjain, a jegyzőkönyvvezetőn, az ügyészen és a védőn kívül - csak az érintett hozzájárulásával szabad készíteni. Az alperes pedig nem vitásan a felperestől a felvétel készítésére vonatkozó kifejezett engedéllyel nem rendelkezett.

Helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperes személye a bírósági tárgyaláson történt eseményeket rögzítő felvételen beazonosítható. Ezért az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a bírósági tárgyalásról készített felvétel televíziós csatornán való sugárzásával a felperes a képmásának nyilvánosságra hozatalához hozzájárult. Azt az alperes sem állította, hogy a felperes a büntető tárgyaláson készült felvétel felhasználásához írásban vagy szóban engedélyt adott. A felperes egyértelmű és kifejezett hozzájárulását pedig nem lehet ráutaló magatartással megadottnak tekinteni amiatt, hogy önmagában a felvétel készítése ellen a tárgyaláson nem tiltakozott. Ez a képmás nyilvánosságra hozatalához adott hozzájárulás nem megengedett kiterjesztő értelmezése volna. Ezért jogszabálysértés nélkül állapította meg a Ptk. 80. § (1) és (2) bekezdés alapján a jogerős ítélet az alperes által a - közszereplőnek nem minősülő - felperes képmásának jogosulatlan nyilvánosságra hozatalával a jogsértést.

A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pont szerint alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdés, valamint a 355. § (1) és (4) bekezdés alapján követelhet nem vagyoni kártérítést az, akit személyhez fűződő jogában megsértettek, ha a Pp. 164. § (1) bekezdésének megfelelően bizonyítja a jogellenes magatartással okozati összefüggésben felmerült kár, ezen belül olyan nem vagyoni hátrány bekövetkezését,

amely indokolja a nem vagyoni kárpótlás megállapítását. A bíróság – ezen túlmenően – a jogsértés jellegétől, az eset körülményeitől függően a nem vagyoni hátrány bekövetkeztét a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján köztudomású tényként is elfogadhatja. E rendelkezések alapján jogszabálysértés nélkül kötelezte a jogerős ítélet az alperest nem vagyoni kártérítésre. A felperes a perben kifejezetten bizonyította: súlyos hátrány érte azzal, hogy a tárgyalásról készült felvétel televíziós műsorban való nyilvánosságra hozatalát követően őt, nyilvános szórakozóhelyen felismerték és foglalkozása miatt szóban inzultálták. Mindez olyan nem vagyoni hátrány, amely a nem vagyoni kártérítést a köztudomás szerint is megállapíthatóan megalapozza.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit a Pp. 275. § (3) bekezdés alkalmazásával hatályában fenntartotta, és a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte az alperest a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költsége, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték államnak történő megfizetésére.

Budapest, 2010. február 24.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

Vné

tisztviselő